

Bryssel, 8. helmikuuta 2018

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA VAKUUTUS- JA JÄLLEENVAKUUTUSALAA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29. maaliskuuta 2017 aikomuksestaan erota unionista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että jollei ratifioidussa erosopimuksessa¹ määrätä eri päivämäärästä, unionin primaarioikeuden ja johdetun oikeuden soveltaminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan lakkaa 30. maaliskuuta 2019 klo 00.00 (Keski-Euroopan aikaa), jäljempänä 'eroamispäivä'.² Tämän seurauksena Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee 'kolmas maa'³.

Erovalmistelut eivät kosketa ainoastaan EU:ta ja kansallisia viranomaisia vaan myös yksityisiä tahoja.

Koska tilanteeseen liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä erityisesti mahdollisen erosopimuksen sisällön osalta, vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksiä, vakuutuksenottajia ja muita asianomaisia muistutetaan tietyistä oikeudellisista seurauksista, jotka on otettava huomioon, kun Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee kolmas maa.

Jollei mahdolliseen erosopimukseen sisälly siirtymäjärjestelyjä, vakuutus- ja jälleenvakuutusala koskevia EU:n sääntöjä (erityisesti Solvenssi II -direktiiviä⁴ ja vakuutusedustusedirektiiviä⁵) ei eroamispäivästä alkaen enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan; kyseisissä säännöissä vahvistetulla kehyksellä säännellään vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten toimintaa koko EU:ssa sekä vakuutuksenottajien suojaa ja vakuutustuotteiden jakelua. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

¹ Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käydään parhaillaan neuvotteluja erosopimuksesta.

² Lisäksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan 3 kohdan mukaisesti Eurooppa-neuvosto voi yhteisymmärryksessä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa päättää yksimielisesti, että perussopimusten soveltaminen lakkaa jonakin myöhempänä päivänä.

³ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta ('vakuutusedustusedirektiivi') (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19).

1. TOIMILUVAT

- Yhdistyneen kuningaskunnan vakuutusyritykset eivät enää voi hyödyntää Solvenssi II -toimilupaa⁶ palvelujen tarjoamiseksi unionissa (ne menettävät EU:n laajuisen toimiluvan eli niin kutsutun EU-passin), ja niistä tulee kolmansien maiden vakuutusyrityksistä. Tämä tarkoittaa sitä, ettei näillä vakuutusyrityksillä enää ole oikeutta tarjota palveluja EU:ssa, ei myöskään verkkokaupan välityksellä⁷, nykyisten toimilupien perusteella.
- EU:ssa sijaitsevista Yhdistyneen kuningaskunnan vakuutusyritysten sivukonttoreista tulee kolmansien maiden vakuutusyritysten sivukonttoreita. Ne tarvitsevat toimiluvan toimintajäsenvaltionsa toimivaltaisilta viranomaisilta voidakseen jatkaa liiketoimintaansa, ja niiden on täytettävä Solvenssi II -direktiivin 162 artiklassa vahvistetut edellytykset. Sivukonttorin saama toimilupa ei kuitenkaan anna oikeutta harjoittaa liiketoimintaa kaikissa EU:n jäsenvaltioissa vaan ainoastaan toimiluvan myöntäneessä jäsenvaltiossa.
- EU27-tytäryritykset (EU27-jäsenvaltioihin sijoittautuneet oikeudellisesti itsenäiset yritykset, jotka ovat Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden yritysten määräysvallassa tai sidossuhteessa tällaisiin yrityksiin) voivat jatkaa toimintaansa EU:n vakuutusyrityksinä, jos ne saavat toimiluvan siltä EU:n jäsenvaltiolta, johon ne ovat sijoittautuneet, edellyttäen että ne noudattavat EU:n sääntöjä, myös hallintoon, riskinhallintaan ja ulkoistamiseen liittyvä sääntöjä⁸.
- Yhdistyneen kuningaskunnan jälleenvakuutusyritysten on noudatettava EU:ssa liiketoimintaa harjoittaessaan sen EU:n jäsenvaltion asettamia ehtoja, jossa ne toimivat. Nämä edellytykset eivät voi olla suotuisampia kuin EU:n jälleenvakuutusyrityksiin sovelletut edellytykset⁹, mutta ne voivat olla vähemmän suotuisia ja voivat hyvinkin olla erilaisia EU:n eri jäsenvaltioissa: jäsenvaltiot voivat esimerkiksi vaatia varojen sitomista tai kolmannen maan jälleenvakuuttajaa perustamaan sivukonttorin. Tämä ei rajoita EU:n mahdollisesti tekemiä vastaavuuspäätöksiä¹⁰, joiden mukaan EU:n jäsenvaltioiden on kohdeltava sellaisten yritysten kanssa tehtyjä jälleenvakuutussopimuksia, joiden kotipaikka on kyseisessä kolmannessa maassa, samalla tavalla kuin Solvenssi II -direktiivin mukaisesti toimiluvan saaneiden yritysten kanssa tehtyjä jälleenvakuutussopimuksia.

⁶ Solvenssi II -direktiivin 14 artikla.

⁷ Solvenssi II -direktiivin 8 luku, I ja II jakso.

⁸ Katso myös Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EVLEV) ohjeet kansallisille toimivaltaisille viranomaisille toimilupia ja valvontaa koskevista periaatteista Yhdistyneen kuningaskunnan erotessa Euroopan unionista (https://eiopa.europa.eu/Publications/Opinions/EIOPA-BOS-17-141%20Opinion_Supervisory_Convergence.pdf).

⁹ Solvenssi II -direktiivin 174 artikla.

¹⁰ Solvenssi II -direktiivin 172 artikla.

2. VAKUUTUSSOPIMUKSET

- Sopimuksen jatkuvuus: EU:ssa myönnetyn toimiluvan menettäminen saattaa myös vaikuttaa Yhdistyneen kuningaskunnan vakuutusyritysten mahdollisuuteen jatkaa tiettyjen velvoitteiden täyttämistä ja tiettyjen toimintojen harjoittamista ja niiden mahdollisuuden varmistaa palvelujen jatkuvuus ennen eroamispäivää tehtyjen sopimusten osalta¹¹. Solvenssi II -direktiivin mukaan yritysten on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että sopimukset voidaan hoitaa. Tätä varten yritysten tulisi arvioida, miten Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista vaikuttaa niiden toimintoihin ja sopimussalkkuihin, ja yhteistyössä asianomaisten kansallisten valvontaviranomaisten kanssa määrittää riskit ja lieventää niitä¹².

3. MUUT NÄKÖKOHDAT

- Tietojen antaminen: Solvenssi II -direktiivin 183–186 artiklan ja direktiivin (EU) 2016/97 17–25 artiklan mukaan vakuutuksenottajille/asiakkaille olisi ilmoitettava vaikutuksista, joita heidän oikeuksiinsa ja vakuutuspalvelujen tarjontaan voi aiheutua Yhdistyneen kuningaskunnan erotessa EU:sta, mukaan lukien siitä, että asianomainen vakuutusyritys/vakuutusedustaja menettää piakkoin EU:n toimilupansa.
- Ryhmävalvonta: Vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksiin, jotka toimivat EU:n alueella, mutta ovat osa ryhmää, jonka emoyritys on rekisteröity Yhdistyneessä kuningaskunnassa, sovelletaan vastaavan valvonnan puuttuessa¹³ Solvenssi II -säännöksiä, joiden nojalla EU:n valvontaviranomaiset vaativat maailmanlaajuisista ryhmän vakavaraisuutta tai soveltavat muita menetelmiä, joilla varmistetaan asianmukainen valvonta ryhmätasolla, mukaan lukien sellaisen holdingyhtiön perustaminen, jolla on kotipaikka unionissa¹⁴. Ryhmätason sisäisiä malleja, jotka kattavat EU:ssa toimivan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneen ryhmän ja jotka Yhdistyneen kuningaskunnan vakavaraisuuden sääntelyviranomaisen on hyväksynyt ennen eroamispäivää, ei enää tunnusteta EU:ssa eroamispäivästä alkaen, ja niistä on esitettävä EU27:n valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi uusi hakemus. Jos Yhdistyneen

¹¹ Ottaen myös huomioon sovellettavat kansalliset säännöt.

¹² Ks. Solvenssi II -direktiivin 41 artiklan 4 kohta ja 46 artiklan 2 kohta. Ks. myös EVLEV:n 21. joulukuuta 2017 antama lausunto palvelujen jatkuvuudesta Yhdistyneen kuningaskunnan erotessa Euroopan unionista (https://eiopa.europa.eu/Publications/Opinions/2017-12-21%20EIOPA-BoS-17-389_Opinion_on_service_continuity.pdf).

¹³ Jos Solvenssi II -direktiivin 260 artiklassa tarkoitettu vastaava valvonta puuttuu.

¹⁴ Solvenssi II -direktiivin 262 artikla.

kuningaskunnan vakuutusyrittäjällä on tytäryritys jossakin EU27-jäsenvaltiossa, kaikki yhteisötason sisäiset mallit, jotka kyseisen jäsenvaltion valvontaviranomainen on hyväksynyt, pysyvät voimassa.

- Vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajat, jotka on rekisteröity Yhdistyneessä kuningaskunnassa, eivät voi enää hyödyntää direktiivin (EU) 2016/97¹⁵ mukaisia rekisteröintioikeuksiaan, eivätkä ne tämän vuoksi enää voi harjoittaa Euroopan unionissa liiketoimintaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa saamansa rekisteröinnin perusteella.

Yleistä tietoa vakuutus- ja jälleenvakuutusalan toiminnasta annetaan vakuutuksia ja eläkkeitä käsittelevällä komission verkkosivustolla (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions_en). Kyseisiä verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio

Rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosasto

¹⁵ Direktiivin (EU) 2016/97 3 artikla.